

norliv

Foreningen for kunder
i Nordea Liv & Pension

Årsrapport 2017

Norliv – Foreningen for kunder i Nordea Liv & Pension

(CVR-nr. 36741422)

Hjemstedsadresse

Norliv
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

Dirigent for repræsentantskabsmødet
Anders Lavesen

Dato for godkendelse af årsrapport
4. april 2018

Indholdsfortegnelse

Ledelsesberetning	2
Overblik over udviklingen i 2017	2
Regnskabsberetning	3
Foreningsoplysninger	5
Ledelsespåtegning	6
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	7
Årsregnskab	9
Resultatopgørelse	9
Balance	10
Egenkapitalopgørelse	11
Pengestrømsopgørelse	12
Noter	13

Ledelsesberetning

OVERBLIK OVER UDVIKLINGEN I 2017

Norliv er en forening for kunderne i Nordea Liv & Pension. Året 2017 betegnede en ny udvikling i foreningen, da foreningen i starten af året gennemførte købet på 25 % af Nordea Liv & Pension, der er medlemmernes pensionselskab.

Udviklingen i retning af større kundeeje af selskabet blev videreført i slutningen af året, da foreningens medlemsvalgte repræsentantskab i december besluttede at købe yderligere 45 % af selskabet fra Nordea. Dette køb afventer nu myndighedernes godkendelse.

Der blev samtidig indgået aftale om, Nordea Liv & Pension i de kommende år, gennem et aktietilbagekøb rettet mod Nordeas aktier, køber de sidste 30 % af aktierne, der derefter annulleres.

Foreningen Norliv forventer således inden for en kortere årrække, at blive ene-ejer af Nordea Liv & Pension, der allerede i 2018 skal skifte navn. Aktietilbagekøbet tilrettelægges, således at selskabet opretholder en solid solvensposition.

Midt på året etablerede foreningen eget sekretariat efter godt to års samarbejde med Tryghedsgruppen, som foreningen blev udskilt fra i 2015. Sekretariatet bestod ved årets udgang af fire medarbejdere, og antallet vil blive forøget gradvist i takt med stigningen i foreningens aktivitetsniveau.

Foreningens bestyrelse og direktion forventer, at der også i de kommende år vil være tale om et relativt lille sekretariat, der tilrettelægger sine aktiviteter med brug af digitale løsninger, outsourcing samt konsulentbistand.

Foreningens aktivitetsniveau var højt i andet halvår af 2017. Der blev afholdt seks velbesøgte medlemsmøder, hvor medlemmerne blev orienteret om foreningen og om Nordea Liv & Pension samt fik mere at vide om det danske samfunds udfordringer med mental sundhed.

Forbedring af den mentale sundhed med indsatser mod stress, depression og angst omfatter de indsatsområder, som foreningen har valgt for sine almennyttige uddelinger efter beslutning i repræsentantskabet.

Uddelingerne forventes påbegyndt i første halvår af 2018. I følge foreningens strategi kan almennyttige uddelinger udgøre 20 % af årets overskud, hvis investeringsafkastet er tilstrækkeligt og efter at der er henlagt til en passende konsolidering.

80 % af overskuddet vil gå til bonus til medlemmerne. Repræsentantskabet har i 2017 besluttet en konkret model for beregning og udbetaling af kontant medlemsbonus. Bonusmodellen indebærer, at medlemmerne får en bonus, der beregnes som en procentdel af deres pensionsopsparing i Nordea Liv & Pension.

Repræsentantskabet har besluttet, at hvis der er mulighed for bonusuddeling, så skal alle medlemmer have bonus. Dette gælder også medlemmer med en lille opsparing eller medlemmer med rene forsikringsordninger, der vil modtage en bonus på 125 kr.

Medlemmerne vil modtage meddelelse om bonus efter repræsentantskabet beslutning om bonuspuljens størrelse i april 2018, hvilket sker efter indstilling fra bestyrelsen. Bonus udbetales kontant til medlemmets NemKonto i løbet af maj måned.

Foreningens investeringer har givet et positivt afkast i et år, hvor finansmarkederne generelt var præget af en positiv og stabil udvikling. Denne udvikling skal ses på baggrund af en bredt funderet opsving i verdensøkonomien og god indtjening i virksomhederne. Hertil kommer, at de ledende centralbanker fortsat førte en lempelig pengepolitik med et lavt renteniveau og betydelige obligationsopkøb

I årsrapporten for 2017 er indarbejdet en foreslået bonuspulje på 368 mio. kr., og et foreslået beløb til almennyttige uddelinger på 92 mio. kr. på baggrund af et tilfredsstillende overskud i 2017.

REGNSKABSBERETNING

Årsregnskabet for 2017 udviser et tilfredsstillende resultat på ca. 460 mio. kr. Resultatet er bedre end forventet ved årets start som følge af højt afkast på investeringerne. Hovedparten af resultatet stammer fra de likvide investeringer i obligationer, kreditfonde og børsnoterede aktier, der i alt udgjorde 58 % af formuen ved årets udgang mod 84 % ved årets start. De mindre likvide alternative investeringer i investeringsfonde udgjorde 6 % ved årets udgang.

Reduktionen af de likvide investeringer skyldes, at der i starten af året blev investeret ca. 3 mia. kr. i Nordea Liv & Pension. Investeringerne er fordelt med 2,1 mia. kr. i aktier og 0,9 mia. kr. i et tier 1 lån til selskabet.

Det samlede afkast af likvide og alternative investeringer var på 6,8 % efter omkostninger. Dette er tilfredsstillende, da niveauet er højt givet det lave inflations- og renteniveau i Danmark.

Det er også relevant at sammenligne med det benchmark, der anvendes som sammenligningsindeks i investeringsforvaltningen. Benchmark sammensættes af et high yield obligationsindeks, der vægtes med 60 % og verdensindekset for aktier, der vægtes med 40 %.

Benchmark har givet et afkast på 6,7 %, og det er tilfredsstillende at konstatere, at Norliv har opnået et højere afkast end benchmark. Dette merafkast skyldes, at aktier igennem året har været overvægtet i beholdningen i forhold til obligationer og at aktieafkastet var højere end obligationsafkastet.

Aktiebeholdningen har givet et afkast på 8,8 %. Aktieporteføljen blev ikke valutaafdækket, hvilket har reduceret det absolutte afkast. Afkastet er lidt lavere end benchmarket for aktier, hvor afkastet var 9,0 %. Det lavere afkast skyldes en ret defensiv profil på aktiebeholdningen, hvilket skal beskytte afkastet i nedadgående og ustabile markeder.

Aktiemarkedet var i 2017 præget af store kursstigninger på meget vækstorienterede aktier,

herunder teknologiaktier. Denne type aktier, der nu er værdiansat meget højt, er undervægtet i porteføljen, hvilket trak afkastet ned. I positiv retning trækker den betydelige andel af danske aktier, der gav et afkast, der var mere end dobbelt så højt som benchmarket.

Investeringerne i investment grade og high yield obligationer samt fonde med sikrede banklån gav et afkast på 5,2 % mod benchmarkets afkast på 5,5 %. Det lavere afkast var påvirket af, at investeringer i USD var afdækket med 75 % i et år med betydeligt fald i dollarkursen.

De alternative investeringer i ejendoms-, kredit- og kapitalfonde med unoterede aktier blev på 4,5 %. Porteføljen er under opbygning, hvilket alt andet lige påvirker afkast i nedadgående retning. Der er ikke opstillet et benchmark for denne delportefølje, men det kan konstateres, at den har givet lavere afkast end den likvide portefølje.

Investeringerne i Nordea Liv & Pension har samlet set givet et afkast på 6,0 %, hvilket er tilfredsstillende i forhold til risikoen og på niveau med det forventede. Afkastet består af løbende renteindtægter på det variabelt forrentede tier 1 lån, samt en andel af selskabets resultat på 132 mio. kr. Norliv har modtaget 150 mio. kr. i udbytte vedrørende regnskabsåret 2016.

Nordea Liv & Pension har opnået tilfredsstillende resultater i 2017 med en betydelig og lønsom vækst. Hertil kommer kapitalfrigivelse som følge af vækst i markedsrenteprodukter og kundernes opsparing i DinKapital.

Administrationsomkostninger udgjorde 27,3 mio. kr. mod 42,7 mio. kr. i 2015/16. Afskrivninger på goodwill vedr. investering i Nordea Liv & Pension udgør 66,9 mio. kr.

Resultatet foreslås disponeret med 368 mio. kr. til bonus til medlemmerne, 92 mio. kr. til almennyttige uddelinger samt 0 mio. kr., der henlægges til egenkapitalen til konsolidering.

REGNSKABSMÆSSIGE FORHOLD

Der er ikke ved regnskabsaflæggelsen identificeret særlige usikkerheder i forbindelse med indregning og måling eller usædvanlige forhold i øvrigt. Foreningens køb af yderligere 45 % af Nordea Liv & Pension er godkendt af Konkurrence- & Forbrugerstyrelsen i 2018. Godkendelse fra Finanstilsynet forventes at foreligge i 1. kvartal 2018, hvorefter købet gennemføres.

HOVED- & NØGLETAL

Mio. kr.	2017	2015/16
Resultat af finansielle poster	486,8	305,0
Administrationsomkostninger	(27,3)	(42,7)
Årets resultat	459,6	262,3
Egenkapital	8.721,9	8.262,3
Balance	8.730,6	8.279,5

FORVENTNINGER TIL 2018

Foreningen Norliv forventer en fortsat positiv udvikling i 2018, hvor foreningen for første gang udbetaler kontant bonus til medlemmerne og foretager uddelinger til almennyttige formål. Der forventes et positivt - men lavere - afkast på de likvide investeringer, mens den forøgede investering i Nordea Liv & Pension forventes at forbedre resultatet. Der forventes derfor også i 2018 skabt et resultat, der kan give mulighed for fortsat bonusudbetaling og almennyttige uddelinger.

Efter erhvervelse af aktiemajoriteten i Nordea Liv & Pension vil Norliv generelt blive reguleret som en erhvervsdrivende forening. Norliv vil ligeledes på en række områder blive reguleret som en forsikringsholdingvirksomhed, hvilket indebærer en række styringsmæssige forpligtelser, herunder nye solvens- og regnskabskrav. Foreningen vurderes at være finansielt velforberedt herpå med en betydelig fri kapital, ligesom der kun forventes en begrænset forøgelse af omkostningsniveauet.

SAMFUNDSANSVAR

Foreningen Norliv har siden sin stiftelse i august 2015 fastlagt strategier og politikker, der retter sig mod foreningens interne aktiviteter. Der er derfor ikke udarbejdet politikker vedr. samfundsansvar. Bestyrelsen forventer i løbet af 2018 at udarbejde politikker for de områder, der givet foreningens virke falder ind under begrebet samfundsansvar.

Det forventes at der bliver fastlagt en politik for aktivt ejerskab i forhold til Nordea Liv & Pension, ligesom foreningens arbejde med ansvarlig investeringspraksis for de øvrige investeringer vil blive revideret. Ved tilrettelæggelsen af de almennyttige uddelinger lægges der stor vægt på, at de støttede aktiviteter er samfundsgavnligt i et bredere perspektiv.

BESTYRELSENS SAMMENSÆTNING

Foreningens bestyrelse er demokratisk valgt ved afstemning i repræsentantskabet. Der er ikke ved tilrettelæggelsen af valget mulighed for at opstille måltal for bestyrelsens kønsmæssige sammensætning. Bestyrelsen består ved udgangen af 2017 af 5 mænd og 2 kvinder.

VIDENRESSOURCER OG LØNPOLITIK

Sekretariatets videnressourcer sikres ved rekruttering af højt kvalificerede ledere og medarbejdere. Rekrutteringen tilrettelægges blandt andet med udgangspunkt i, at væsentlige dele af opgaverne varetages af outsourcingpartnere og eksterne konsulenter for at sikre effektive administrative løsninger. Der er ikke fastlagt en egentlig lønpolitik, men det bør fremhæves, at der ikke anvendes resultatbonus el. lign ved aflønning af direktion og medarbejdere.

FORENINGSOPLYSNINGER

Foreningen

Norliv

Foreningen for kunder i Nordea liv & Pension

Klausdalsbrovej 615

2750 Ballerup

Hjemstedskommune: Ballerup

CVR-nr.: 36741422

Hjemmeside: www.norliv.org

Bestyrelse

Peter Gæmelke (formand)

Kent Petersen (næstformand)

Heine Callisen Brogaard

Cathrine Riegels Gudbergsen

Ane Skytte Leth Hendriksen

Viggo Nedergaard Jensen

Peter Lindholm Sørensen

Direktion

Lars Wallberg

Revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten.

Årsrapporten er aflagt efter årsregnskabsloven.

Årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017.

Ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og virksomhedens finansielle stilling, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som virksomheden kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

København, den 4. april 2018

Direktion

Lars Wallberg

Bestyrelse

Peter Gæmælke
Formand

Kent Petersen
Næstformand

Heine Callisen Brogaard

Cathrine Riegels Gudbergesen

Ane Skytte Leth Hendriksen

Viggo Nedergaard Jensen

Peter Lindholm Sørensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til repræsentantskabet i Norliv - Foreningen for kunder i Nordea Liv & Pension

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Norliv - Foreningen for kunder i Nordea Liv & Pension for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen.

Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med

begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 4. april 2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33963556

Jens Ringbeck
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. 27735

Resultatopgørelse

T.kr.		2017	2015/2016
Note			
2	Indtægter af kapitalandele i associeret virksomhed	131.760	0
7	Afskrivning af goodwill vedr. kapitalandele i associeret virksomhed	-66.868	0
3	Andre finansielle indtægter	457.239	351.023
4	Investeringsomkostninger	-35.286	-46.003
	Resultat af finansielle poster	486.845	305.019
5	Administrationsomkostninger	-27.294	-42.690
	Driftsomkostninger i alt	-27.294	-42.690
	Resultat før skat	459.552	262.329
6	Skat	0	0
	Årets resultat	459.552	262.329
	Årets resultat foreslås disponeret således:		
	Foreslået bonus	368.000	0
	Foreslået til uddelinger	92.000	0
	Overført til "Overført resultat"	-448	262.329
		459.552	262.329

Balance

T.kr.	2017	2015/2016
Note		
Aktiver		
Kapitalandele i associeret virksomhed	2.089.892	0
Udlån til associeret virksomhed	934.697	934.589
Andre værdipapirer og kapitalandele	566.819	384.686
Investeringsforeningsandele	5.060.703	6.948.377
7 Finansielle anlægsaktiver i alt	8.652.111	8.267.651
Likvide beholdninger	78.446	11.808
Aktiver, i alt	8.730.557	8.279.459
Passiver		
Grundkapital	8.000.000	8.000.000
Foreslået bonus	368.000	0
Foreslået uddelinger	92.000	0
Overført resultat	261.881	262.329
Egenkapital, i alt	8.721.881	8.262.329
Leverandørgæld	8.135	17.045
Anden gæld	541	85
Kortfristet gæld, i alt	8.676	17.130
Passiver, i alt	8.730.557	8.279.459
8 Eventualposter og sikkerhedsstillelser		
9 Kontraktlige forpligtelser		
10 Ejerforhold		
11 Begivenheder efter balancedagen		
12 Godkendelse af årsrapport til offentliggørelse		

Egenkapitalopgørelse

T.kr.	Grund- kapital	Foreslået bonus	Foreslået uddelinger	Overført resultat	I alt
Note					
Egenkapital 1. august 2015	0	0	0	0	0
<i>Egenkapitalbevægelser i 2015/2016</i>					
Årets resultat	0	0	0	262.329	262.329
Kapitaloverførsel	8.000.000	0	0	0	8.000.000
Egenkapitalbevægelser 2015/2016 i alt	8.000.000	0	0	262.329	8.262.329
Egenkapital 31. december 2016	8.000.000	0	0	262.329	8.262.329
Egenkapital 1. januar 2017	8.000.000	0	0	262.329	8.262.329
<i>Egenkapitalbevægelser i 2017</i>					
Årets resultat	0	368.000	92.000	-448	459.552
Egenkapitalbevægelser 2017 i alt	0	368.000	92.000	-448	459.552
Egenkapital 31. december 2017	8.000.000	368.000	92.000	261.881	8.721.881

Pengestrømsopgørelse

Tkr.	2017	2015/2016
Note		
Driftsomkostninger i alt	-27.294	-42.690
Resultat af primær drift	-27.294	-42.690
Forskydning i Kortfristet gæld	-8.454	17.130
Pengestrømme vedrørende primær drift	-35.747	-25.560
Rentebetalinger	-242	-3.609
Pengestrømme vedrørende drift	-35.989	-29.169
7 Køb af kapitalandele i associeret virksomhed	-2.175.000	0
Udlån til associeret virksomhed	-109	-934.589
Køb og salg af andre kapitalandele og investeringsforeningsandele	2.277.736	-7.026.523
Pengestrømme vedrørende investering	102.627	-7.961.112
Kapitalindsud (etablering af Norliv)	0	8.000.000
Pengestrømme vedrørende finansiering	0	8.000.000
Ændring i likvide beholdninger	66.638	11.808
Likvide beholdninger primo	11.808	0
Likvide beholdninger ultimo	78.446	11.808

Noter

1 **Anvendt regnskabspraksis**

Årsrapporten for Norliv for 2017 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder (stor). Beløb i resultatopgørelse, balance og noter præsenteres i hele tkr. Hvert tal afrundes for sig, og der kan derfor forekomme afvigelser mellem de anførte totaler og summen af de underliggende tal. Sammenligningstallene i årsrapporten, angivet som 2015/2016, dækker over perioden 01.08.2015 til og med 31.12.2016.

Generelt om indregning og måling

De væsentligste principper for indregning og måling er beskrevet nedenfor. Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele vil tilfalde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelseenes værdi kan måles pålideligt.

Ændring af regnskabspraksis

Regnskabspraksis er ændret i forhold til tidligere år. Årsregnskabet er aflagt i henhold til Årsregnskabsloven, hvor det tidligere var aflagt i henhold til IFRS. Ændringen har ikke haft betydning for sammenligningstallenes størrelse.

Ændring af regnskabsmæssige skøn

Der er ikke foretaget ændringer af regnskabsmæssige skøn.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser opgøres ud fra forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

Som følge af skønnenes natur kan de anvendte forudsætninger vise sig at være ufuldstændige, ligesom uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå.

Årsrapporten er aflagt efter et princip om going concern ud fra den gældende praksis. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsregnskabet, er de samme som ved udarbejdelse af årsregnskabet året før.

Måling af dagsværdi af indskud i unoterede kapitalfonde

Der er regnskabsmæssige skøn forbundet med opgørelse af dagsværdi for unoterede finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked. Værdiansættelsen er baseret på modeller og i muligt omfang på observerbare data. Skønnene knytter sig især til de forudsætninger, der ligger til grund for den rapportering, der modtages fra kapitalfondene/forvaltere, som oftest også indebærer en tidsmæssig forskydning. For at sikre pålidelighed af de opgjorte skøn har Norliv etableret interne processer, via eksternt bistand, der understøtter de udarbejdede skøn. Der tages således højde for de tidsmæssige forskydninger mellem rapportering og regnskabsdata ved at indhente supplerende oplysninger om prisudviklingen. I tilfælde hvor dette ikke er muligt er der foretaget yderligere skøn over dagsværdien.

Udenlandsk valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til den funktionelle valuta til transaktionsdagens kurs. Balanceposter i fremmed valuta omregnes til balancedagens kurs. Omregningsforskelle indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer. Omregningsforskelle indregnes som indtægter eller udgifter i den periode, hvor aktiviteterne afhændes. Præsentationsvalutaen i årsrapporten er DKK.

Fortsættes

Noter

Fortsat

1 Resultatopgørelse

Generelt

I overensstemmelse med periodiseringsprincippet indregnes indtægter og omkostninger, der vedrører regnskabsåret i resultatopgørelsen uanset betalingstidspunktet.

Indtægter af kapitalandele i associeret virksomhed

Indtægter af kapitalandele i associeret virksomhed er udgjort af Foreningens andel af årets resultat i kapitalandelen i Nordea Liv & Pension.

Afskrivninger goodwill vedr. kapitalandele i associeret virksomhed

Den erhvervede goodwill kan henføres til investeringen i Nordea Liv & Pension og afskrives lineært over 15 år. Afskrivningsperioden er fastsat på baggrund af den historiske udvikling -samt udarbejdede langsigtede prognoser vedrørende kundemassen i Nordea Liv & Pension.

Andre finansielle indtægter og Investeringsomkostninger

Finansielle indtægter indeholder regnskabsårets indtjente og betalte renter, modtagne udbytter, realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab på investeringsaktiver samt valutakursreguleringer. Ændringer i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv.

Investeringsomkostninger omfatter omkostninger forbundet med forvaltningen af investeringsaktiver.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger er alle øvrige omkostninger, der kan henføres til administrationen af foreningen. Administrationsomkostninger periodiseres, så de omfatter regnskabsåret.

Balance

Generelt

Handelsdatoen anvendes som indregningsdato for alle finansielle instrumenter.

Aktiver

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i associeret virksomhed

Kapitalandele i associerede virksomheder er udgjort af kapitalandelen i Nordea Liv & Pension og er indregnet til indre værdi med værdiregulering over resultatopgørelsen. Norliv ejer ved årets udgang 25% af aktiekapitalen i Nordea og Liv & Pension. Forskelsværdien mellem kostprisen for kapitalandelen og dagsværdien af de overtagne nettoaktiver, indregnes som goodwill som en del af postens værdi og afskrives over 15 år. Eventuelt tab ved værdiforringelse vurderes på baggrund af en årlig nedskrivningstest.

Udlån til associeret virksomhed

Udlån til associeret virksomhed udgør et stående lån til Nordea Liv & Pension inklusiv ikke betalte påløbende renter. Udlånet er indregnet til amortiseret kostpris.

Andre værdipapirer og kapitalandele og Investeringsforeningsandele

Finansielle anlægsaktiver omfatter anlægsaktiver, der indgår i en handelsportefølje. Finansielle anlægsaktiver indregnes til dagsværdi og værdireguleres over resultatopgørelsen. Der anvendes valutaterminsforetninger og valutaswaps til styring af valutarisici vedrørende beholdninger af aktier og obligationer. Afledte finansielle instrumenter, der indgår som en del af investeringsforeningsandele, klassificeres ligeledes som finansielle anlægsaktiver og indregnes fra handelsdagen. Realiserede og urealiserede gevinster og tab, indregnes i resultatopgørelsen i den periode, hvor de opstår.

Dagsværdien for noterede værdipapirer er baseret på børskurser på balancedagen. For værdipapirer, der ikke er noteret på en børs, eller for hvilke der ikke forefindes en børskurs, der afspejler instrumentets dagsværdi, fastlægges dagsværdien ved brug af værdiansættelsesteknikker.

Fortsættes

Noter

Fortsat

1 **Likvide beholdninger**

Likvide beholdninger indregnes og måles i balancen til dagsværdi.

Passiver

Foreslået bonus

Foreslået bonus indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen (deklareringstidspunktet). Bonus, som forventes udbetalt for perioden, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Foreslået til uddelinger

Foreslået til uddelinger indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen (deklareringstidspunktet). Uddelinger, som forventes udbetalt for perioden, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Kortfristet gæld

Anden gæld og Leverandørgæld indregnes når foreningen som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen for foreningen præsenteres efter den inddirekte metode og viser pengestrømme fra drift, investeringer og finansiering samt foreningens likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning. Pengestrømme fra investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af immaterielle og finansielle anlægsaktiver samt udlån til associerede virksomheder. Pengestrømme fra finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelsen eller sammensætningen af aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt betaling af bonus og uddelinger. Likvider omfatter kontantbeholdninger og anfordringsindeståender i pengeinstitutter.

Noter

T.kr.		2017	2015/2016
2	Indtægter af kapitalandele i associeret virksomhed		
	Andel af årets resultat i Nordea Liv & Pension	131.760	0
	Indtægter af kapitalandele i associeret virksomhed, i alt	131.760	0
3	Andre finansielle indtægter		
	Indtægter af langfristede værdipapirer og andre kapitalandele	457.239	351.023
	Andre finansielle indtægter, i alt	457.239	351.023
	<i>Indtægter af langfristede værdipapirer og andre kapitalandele kan specificeres som følger:</i>		
	Dagsværdiregulering på obligationer	-3.021	-50.803
	Dagsværdiregulering på kapitalandele	251.638	190.812
	Udbytte fra kapitalandele	78.650	10.065
	Dagsværdiregulering valutakonti	308	7.208
	Renteindtægter	54.067	91.097
	Udbytter fra investeringsforeninger	75.596	102.644
	Indtægter af langfristede værdipapirer og andre kapitalandele i alt*	457.239	351.023
	*Alt er indregnet til dagsværdi		
4	Investeringsomkostninger		
	Investeringsomkostninger*	-35.286	-46.003
	Investeringsomkostninger, i alt	-35.286	-46.003
	* Investeringsomkostninger omfatter management fee samt omkostninger vedrørende formueforvaltning		
5	Administrationsomkostninger		
	Personaleomkostninger	-4.381	-3.165
	Valg	-897	-8.105
	Analyse af almennyttighed	0	-3.094
	Kommunikation	-1.683	-2.141
	Administration	-14.866	-7.421
	Ordinære administrationsomkostninger	-21.826	-23.926
	Særlige administrationsomkostninger	-5.467	-18.764
	Administrationsomkostninger i alt	-27.294	-42.690
	Personaleomkostninger		
	Løn og honorarer	4.240	3.148
	Pension	133	17
	Andre omkostninger til social sikring	8	0
	Personaleomkostninger i alt	4.381	3.165
	Der fordeler sig således:		
	Repræsentantskab	1.250	1.752
	Bestyrelse	1.020	1.298
	Administration	2.111	115
	I alt	4.381	3.165

Antallet af personer i kategorierne er for repræsentantskabet 50 personer, bestyrelsen 7 personer og direktionen 1 person. Direktionen har i første halvår af 2017 ikke modtaget løn i regi af Foreningen Norliv, men er afregnet via administrationsaftalen med TryghedsGruppen.

Fortsættes

Noter

T.kr.

Fortsat

	Grund- vederlag bestyrelsen	Møde- honorar	Ialt
Vederlag til bestyrelsen sammensætter sig af følgende:			
Peter Gæmelke, formand	225	35	260
Kent Petersen, næstformand	150	35	185
Heine Callisen Brogaard	75	35	110
Cathrine R. Gudbergsen	75	35	110
Ane Skytte Leth Hendriksen, indtrådt 01.04.2017	56	35	91
Viggo Nedergaard Jensen	75	35	110
Pernille Sams, udtrådt 31.03.2017	19	25	44
Peter Lindholm Sørensen	75	35	110
Ialt	750	270	1.020

Gennemsnitlig antal medarbejdere 4

	2017	2015/2016
Direktions aflønning		
Lars Wallberg, tiltrådt 01.06.2017	1.120	0
Ialt	1.120	0

Honorar til revisor valgt af repræsentantskab

Deloitte	1.370	1.447
Som fordeler sig således:		
Lovpligtig revision	197	225
Skattemæssig assistance	0	286
Andre ydelser inkl. Valg	1.173	936
Ialt	1.370	1.447

6 Skat

Foreningen er skattepligtig efter selskabslovens § 1, stk. 6, og er således alene skattepligtig af erhvervmæssig indkomst. Så længe foreningen ikke oppebærer erhvervmæssig indkomst, er foreningen således de facto skattefri. Der er i året ikke oppebåret erhvervmæssige indtægter i foreningen, og det forventes heller ikke for de kommende år.

Noter

T.kr.		2017	2015/2016
7	Finansielle anlægsaktiver		
	Kapitalandele i associeret virksomhed	2.089.892	0
	Indskud i unoterede kapitalfonde	566.819	384.686
	Investeringsforeninger - aktier	2.436.587	2.583.299
	Investeringsforeninger - obligationer	2.242.053	3.881.310
	Afledte finansielle instrumenter	4.936	-6.951
	Indlån i kreditinstitutter i investeringsforeningerne	377.127	489.560
	Andre tilgodehavender	0	1.159
	Udlån til associeret virksomhed	934.697	934.588
	Finansielle aktiver i alt	8.652.111	8.267.651

Kapitalandele i associeret virksomhed*

Kostpris 1. januar 2017	0
Tilgang	2.175.000
Afgang	0
Kostpris 31. december 2017	2.175.000
Værdireguleringer 1. januar 2017	0
Andel af årets resultat	131.760
Modtaget udbytte	-150.000
Afskrivning på goodwill	-66.868
Værdireguleringer 31. december 2017	-85.108
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2017	2.089.892
Dagsværdi	2.089.892

*Kapitalandelen i Nordea Liv & Pension er indregnet til indre værdi. Forskelsværdien mellem kostprisen og dagsværdien af de overtagne nettoaktiver indregnes som goodwill og afskrives over 15 år.

Kapitalandele i associeret virksomhed	Hjemsted	Ejerandel	Egenkapital	Årets resultat
Nordea Liv & Pension, livsforsikringsselskab A/S	Ballerup	25%	4.614.970	527.039

Goodwill*	2017	2015/2016
<i>Anskaffelsessum</i>		
Saldo 1. januar	0	
Årets tilgang	1.003.017	
Årets afgang	0	
Saldo 31. december	1.003.017	
<i>Af- og nedskrivninger</i>		
Saldo 1. januar	0	
Årets afskrivninger	-66.868	
Afskrivninger vedrørende årets afgang	0	
Saldo 31. december	-66.868	
Balanceværdi 31. december	936.149	
Afskrives over	15 år	

*Goodwill indgår som en del af værdien for Kapitalandele i associeret virksomhed

Fortsættes

Noter

T.kr. **2017** **2015/2016**

Fortsat

Afledte finansielle instrumenter

Rentederivater	0	-635
Valutaderivater	4.936	-6.316
Afledte finansielle instrumenter, i alt	4.936	-6.951

Norliv tegner løbende kontrakter til sikring af valutakursudsving. Pr. balancedagen har Norliv én åben kontrakt med en positiv dagsværdi på 4,9 mio. kr.

Derivat - Modpart	Stardato	Udløbsdato	Valuta	Kurs	Hovedstol	Dags værdi
FX-Forward - Danske Bank	25-10-2017	26-01-2018	USD	6,200	-300.535.621	-300.535.621
FX-Forward - Danske Bank	25-10-2017	26-01-2018	DKK	1,000	305.471.734	305.471.734

8 **Eventualposter og sikkerhedsstillelser**

Foreningen har afgivet tilsagn om kapitalindskud i kapitalfonde med trækingsret på 1.145 mio. kr. (2016: 1.378 mio. kr.)

Foreningen har desuden afgivet tilsagn om køb af yderligere 45% af Nordea Liv & Pension til en værdi på 3.510 mio. kr., hvilket ligger til godkendelse hos Finanstilsynet. Norliv ejer ved årets udgang 25% af aktiekapitalen i Nordea Liv & Pension og vil med Finanstilsynets godkendelse opnå en ejerandel på 70%.

9 **Kontraktlige forpligtelser**

Der er indgået aftale om administration af Norliv med Nordea Liv & Pension. Aftalen løber indtil den opsiges i henhold til aftalen. Honoraret reguleres årligt og forpligtelsen overstiger ikke 2 mio.kr. i 2018.

10 **Ejerforhold**

Foreningen Norliv har ingen aktionærer, men alene medlemmer.

11 **Begivenheder efter balancedagen**

Fra balancedagen og frem til underskrivelsen af årsrapporten er der ikke indtrådt forhold af væsentlig betydning, som forrykker vurderingen af selskabets finansielle stilling.

12 **Godkendelse af årsrapport til offentliggørelse**

Bestyrelsen har på bestyrelsesmødet den 4. april 2018 godkendt nærværende årsrapport til offentliggørelse. Årsrapporten forelægges Foreningen Norlivs repræsentantskab til godkendelse på repræsentantskabsmødet den 4. april 2018.